

SEROCKI MIEJSCOWNIK

KRAJOZNAWCZO – TURYSTYCZNY PRZEWODNIK PO GMINIE

Stanisławowo
Ludwinowo Dębskie
Ludwinowo Zegrzyńskie
Zalesie Borowe Marynino
Swiecznica Izbiça
SEROCK
Wola Kiełpińska
Kania Polska
Gąsiorowo
Kania Nowa
Nowa Wieś
Stasi Las
Zabłocie
Karolino
Wola Smolana
Jadwisin
Dębinki Guty
Borowa Góra
Bolesławowo
Jachranka
Cupel Szadki
Dosin Dębe
Skubianka
Wierzbica
Łacha

Odcinek 7 - GĄSIOROWO I ŁACHA

U strażaków z OSP

Nazwa Gąsiorowo pochodzi prawdopodobnie od stad dzikich gęsi, które gromadziły się na podmokłych terenach w pobliżu Narwi. Rolniczo-wypoczynkowa miejscowość słynie obecnie przede wszystkim z pięknego położenia, ale i 100-letniej Ochotniczej Straży Pożarnej. Nazwa pobliskiej Łachy pochodzi zapewne od piaszczystych wysp rzecznych, których na Narwi było kiedyś dużo.

1. Most >> Wycieczkę rozpoczynamy w Łasze, przy moście na odcinku drogi krajowej nr 62 łączącej Serock z Wyszkiem. Drewniany most istniał tu na pewno już w XIX w. W latach 1888-1945 był aż 5 razy znoszony przez wodę lub niszczone w czasie działań wojennych. W 1945 r. został odbudowany przez Rosjan w 9 dni, aby umożliwić szybki transport wojska. W latach 1956-1958 zbudowano most stalowy na betonowych filarach. Kilka lat temu przeprowadzono jego kapitalny remont.

2. Krzyż graniczny >> Za przystankiem autobusowym znajdującym się przy moście skręcamy w lewo, w kierunku Gąsiorowa. Po drodze mijamy zadbaną letniskową wieś Łacha i dochodzimy do krzyża ustawionego

na skraju Gąsiorowa w 1999 r. Krzyż miał stanowić miejsce ostatniego pożegnania zmarłych mieszkańców Gąsiorowa z rodzinną wsią, przed spoczynkiem na cmentarzu w Popowie Kościelnym.

3. Remiza OSP >> Droga asfaltowa wiedzie nas w głąb wsi. Po lewej stronie mijamy 2 domy z czerwonej cegły wybudowane jeszcze w latach 20. XX w. Tuż za domem sołtysa trafiamy na remizę Ochotniczej Straży Pożarnej. W remizie znajduje się sala z kopią cudownego obrazu Matki Boskiej Popowskiej, która trafiła tu w 2001 r. W stancji jest także świetlica dla dzieci i młodzieży.

4. Kapliczka >> Obok remizy stoi biała, murowana kapliczka z figurą Matki Boskiej Fatimskiej, zbudowana przez Gąsiorowiaków w 1949 r. Jak wspominają starsi mieszkańcy, w dniu poświęcenia kapliczki ze wsi uciekli wszyscy miejscowi komuniści. Musi pamiętać, że w czasach stalinowskich było to szczególne wydarzenie.

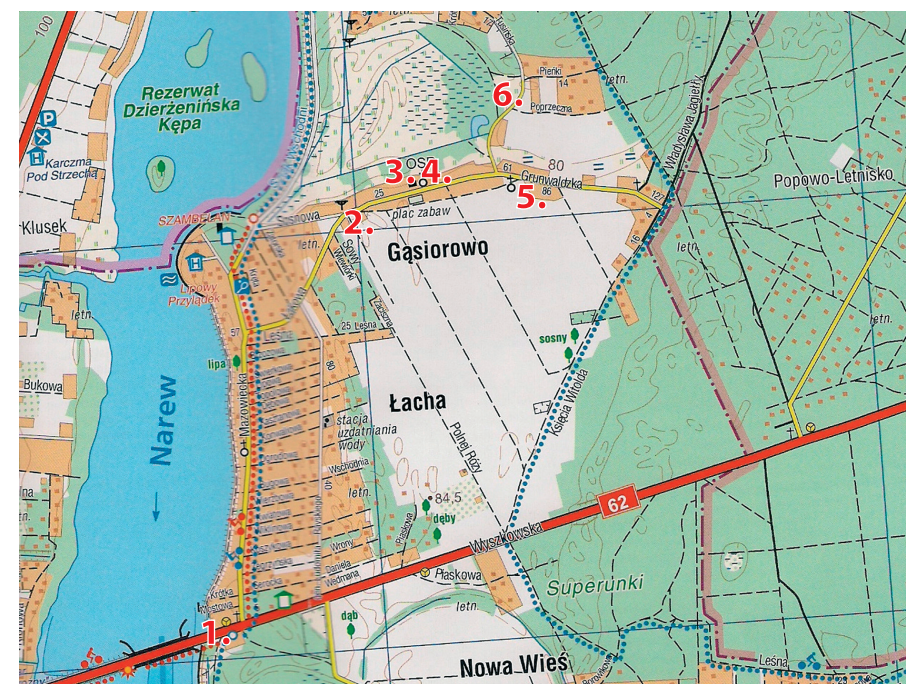

5. Krzyż przydrożny >> Sto metrów za kapliczką napotkamy po prawej stronie krzyż wykonany z różowego granitu w 1901 r., o czym świadczy napis na nim. Został on postawiony mniej więcej w tym samym czasie co murowany kościół neogotycki w Popowie Kościelnym.

6. „Pieńki” >> „Pieńki” to najwyższe miejsce znajdujące się na końcu wsi. Mieszkańcy gromadzili tam kopce ziemniaków na zimę. Narew zalewała wieś co roku, aż do lat 60. XX w. (budowa wałów), co stanowiło zagrożenie dla pól. Aby trafić do „Pieńków” trzeba nieco cofnąć się od krzyża i skręcić w asfaltową drogę w prawo. Tuż przed „Pieńkami”, po lewej stronie drogi jest położone torfowisko. Dzisiaj torfu nie wydobywa się, ale mokradła są ostoją licznej zwierzyny, zwłaszcza bobrów. Co prawda tutaj nasza wycieczka się kończy, ale wytrwali mogą przejść jeszcze około dwustu metrów i w lesie zobaczyć pozostałości rosyjskich ziemianek (obecnie wgłębienia w gruncie). Rosjanie przebywali tu między 1944/1945, przygotowując się do ofensywy styczniowej.

Wiesław Żmijewski, Mirosław Pakuła

DLA TURYSTÓW

- Ośrodek Szkoleniowo-Wypoczynkowy „Lipowy Przylądek” ul. Mazowiecka 75, Łacha, 05-140 Serock tel.: (22) 782-72-64, fax: 782-71-33 e-mail: lipowy-przyladek@dipservice.pl http://lipowy-przyladek.pl/
- Ośrodek Wypoczynkowy „Szambelan” (sezonowy) ul. Sosnowa 3, Łacha, 05-140 Serock tel.: (22) 782-73-26, (0) 509-358-540 e-mail: szambelan@owsz.com.pl http://www.szambelan.net
- Stajnia „Nad Łakami” (gospodarstwo agroturystyczne) ul. Tusińska 46A, Gąsiorowo, 05-140 Serock tel. (0) 886-642-160 e-mail: leszek.szalkow@gmail.com http://www.nadlakami.pl/
- Gospodarstwo agroturystyczne Regina Rataj ul. Wyszowska 13, Łacha, 05-140 Serock tel.: (22) 782-75-24, (0) 696-356-911

Informacje w internecie:
http://gąsiorowo.info
http://www.serock.pl

CIKAWOSTKI

Rok 1410 w Gąsiorowie?
W 2010 r. mija 600. rocznica bitwy pod Grunwaldem. Przed bitwą, w Czerwińsku nad Wisłą nastąpiło zgrupowanie wojsk polskich i litewsko-ruskich. Wojska litewsko-ruskie pod wodzą Wielkiego Księcia Witolda maszerowały do Czerwińska ze wschodu wzdłuż Bugu i pokonały Narew między Serockiem a Pułtuskim. Wiele wskazuje na to, że przeprawa nastąpiła na wysokości Gąsiorowa. Wyjątkowe zwięźlenie rzeki, liczne wyspy oraz istniejący tu kiedyś bród mogły sprzyjać zorganizowaniu forsowania Narwi właśnie w tym miejscu.

Parcelacja
W I połowie XIX w. właścicielami Gąsiorowa i okolicznych wiosek byli Skarżyńscy herbu Bończa, pochodzący z okolic Zambrowa. W źródłach historycznych pojawia się wówczas Gąsiorowo Polskie i Gąsiorowo Niemieckie (zapewne od niemieckich osadników). Po 1864 r. Edmund Skarżyński dokonał parcelacji majątku, w tym włości w Gąsiorowie. Nowym osadnikiem, którzy byli

pracownikami jego majątków, przekazał ziemię uprawną, łąki i las. Część z tego była wspólna dla wszystkich mieszkańców. Po II wojnie światowej miejscowość rozwijała się z trudnościami. Prawie co roku wylewała Narew. Dopiero w 1963 r. podłączono prąd elektryczny. Pożar z 1973 r. strawił 8 gospodarstw. W latach 70., w związku narastającą modą na letni wypoczynek, okolice Gąsiorowa i Łachy zapelniły się mnóstwem domków letniskowych.

Szkola
Szkola w Gąsiorowie została utworzona na parcelacji majątku przez Skarżyńskiego. Nauka początkowo odbywała się w domach panów Gawlika i Pawlaka. Nauczyciele byli utrzymywani przez mieszkańców. Przez jakiś czas funkcjonowała 5-klasowa szkoła w Łasze. W 1949 r. zbudowano obiekt w Gąsiorowie (na przeciwko obecnej remizy). Pierwszymi osobami, które w 1961 r. ukończyły już wtedy 7-klasową placówkę były między innymi: Wiesław Żmijewski (długoletni komendant OSP, obecnie sołtys Gąsiorowa i radny Rady Miejskiej w Serocku), Elżbieta Żmijewska, Mirosław

wa Walkowska, Barbara Jagielska i Barbara Kniolek. W 1976 r. uczniów przeniesiono do Serocka, a w latach 90. budynek szkoły rozebrano. W jego miejscu utworzono plac zabaw dla dzieci.

Filmowy letnik z Łachy
W 1979 r. do Łachy zawiątała ekipa filmowa z reżyserem Andrzejem Kondratiukiem. Kręcono zdjęcia do filmu „Pelnia”. Główny bohater Wojtek (Tomasz Zaliwski), warszawski architekt, ucieka na wieś od zgiełku miasta, problemów zawodowych i osobistych. Stara się wkuć w miejscowe towarzystwo. Życiwi mu są mieszkańcy Łachy: sklepowa Zosia (Anna Seniuk), dziadek Foton (Tadeusz Fijewski), Janek (Janusz Gajos), Roman (Roman Kłosowski) i Mietek (Józef Nowak). Wojtek wraca do Warszawy wzmocniony i silniejszy psychicznie, tak jak każdy letnik odpoczywający w tej okolicy. Co ciekawe, filmowy Roman - aktor Roman Kłosowski ma tutaj swój domek letniskowy.

Ochotnicza Straż Pożarna
OSP w Gąsiorowie powstała w 1910 r. Początkowo na wyposażeniu strażaków była jedynie ręczna „sikawka”. W 1923 r. na posesji Jana Sajnoga powstała drewniana remiza, w której odbywały się między innymi zabawy taneczne. W czasie II wojny światowej stacja została zniszczona przez Niemców. Zaraz po wojnie za remizę musiała służyć drewniana szopka, gdyż nowy budynek powstał siłami mieszkańców dopiero w latach 1957-1958. W latach 60. wyposażenie OSP poszerzyło się o używanego, gaśniczego „Lublina”, który dołączył do posiadanej motopompy. W 1986 r. zastąpił go „Star”. W 1980 r. gąsiorowscy strażacy otrzymali sztandar. Od 2000 r. prowadzono kolejne modernizacje remizy i budowę garażu. W 2007 r. otwarto świetlicę dla dzieci i młodzieży wyposażoną między innymi w stanowiska komputerowe. Ochotnicza Straż Pożarna w Gąsiorowie jest prężną jednostką ratowniczą ze wspaniałą 100-letnią tradycją.